

Ανακοίνωση

Τύπου
προς δημοσίευση

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Γραφείο Τύπου και
Δημοσίων Σχέσεων
Τομέας Προώθησης
και Προβολής

Τηλέφωνο: 22894304

Ηλ. Διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy

Ιστοσελίδα: www.ucy.ac.cy/pr

27 Νοεμβρίου 2019

Πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Κύπρου για την Ναυτική Πολιτιστική μας Κληρονομιά που Χάνεται

Ολοκληρωμένη Τεκμηρίωση, Καταγραφή και Ψηφιακή Διατήρηση της Μηχανότρατας ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Το Εργαστήριο Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών (ΕΡΕΝΑΕ), της Ερευνητικής Μονάδας Αρχαιολογίας, του Τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Κύπρου και ειδικούς εμπειρογνώμονες από την Κύπρο και την Ελλάδα, θα εκπονήσει ένα πρόγραμμα πεδίου ιδιαίτερου χαρακτήρα, από τις 28 Νοεμβρίου 2019 έως και τις 12 Δεκεμβρίου 2019. Πρόκειται για την λεπτομερή αποτύπωση και καταγραφή της ξύλινης μηχανότρατας ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, στο Λατσί Πόλεως

Χρυσοχούς, με σκοπό την λεπτομερή τεκμηρίωση πριν την οριστική καταστροφή της.

Το Ιστορικό

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ είναι ένα από τα τελευταία παραδοσιακά αλιευτικά σκάφη της Κύπρου και βρίσκεται εδώ 15 χρόνια εκτός νερού, στο Λατσί, δίπλα στη μαρίνα του Δήμου Πόλεως Χρυσοχούς. Κατασκευάστηκε στην Κρήτη το 1950 και ανήκει στον τύπο του *Καραβόσκαρου* (τύπος σκάφους με χαρακτηριστική ελλειψοειδή πρύμνη). Στην Κύπρο ήρθε το 1954 και αλίευε στις ακτές του νησιού και της Ανατολικής Μεσογείου μέχρι το 2004 όπου και αποσύρθηκε βάση ευρωπαϊκού προγράμματος ελάφρυνσης της αλιευτικής πίεσης. Λίγα τέτοια καΐκια σώζονται στο Αιγαίο σήμερα και ακόμη λιγότερα πάνω από 20μ. Εντούτοις, το μνημείο αυτό της νεώτερης πολιτιστικής μας κληρονομιάς, βρίσκεται εδώ και 15 χρόνια εκτεθειμένο στην παραλία Λατσιού, απροστάτευτο χωρίς καμία συντήρηση, με αποτέλεσμα την σταδιακή αποσύνθεσή του. Το υψηλό κόστος της συντήρησης του σκάφους και η κακή κατάσταση στην οποία βρίσκεται οδήγησαν το Δημοτικό Συμβούλιο Πόλεως Χρυσοχούς να αποφασίσει την οριστική καταστροφή του.

Το Εργαστήριο Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών (ΕΡΕΝΑΕ), παρόλες τις ενστάσεις του για την έκβαση της υπόθεσης, ανέλαβε την πρωτοβουλία αμέσως μόλις πληροφορήθηκε τις εξελίξεις και τον Φεβρουάριο του 2018 οργάνωσε την πρώτη προσπάθεια τεκμηρίωσης του σκάφους με ψηφιακές και συμβατικές μεθόδους (τρισδιάστατη αποτύπωση με Laser Scanning και φωτογραμμετρική αποτύπωση με την χρήση drone), σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Κύπρου. Την προσπάθεια αυτή στήριξαν το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών Κύπρου του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ο Δήμος Πόλεως Χρυσοχούς. Τα πρώτα αποτελέσματα με το τρισδιάστατο μοντέλο του σκάφους βρίσκονται αναρτημένα ιστοσελίδα *Ephemera*: <http://ephemera.cyi.ac.cy/?q=node/48>.

Το Πρόγραμμα ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Με το πρόγραμμα **ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ: Ολοκληρωμένη Τεκμηρίωση, Καταγραφή και Ψηφιακή Διατήρηση** επιχειρείται για πρώτη φορά στην ανατολική Μεσόγειο η σταδιακή και ελεγχόμενη διάλυση ενός σκάφους ταυτόχρονα με τη λεπτομερή αποτύπωσή του. Ο άμεσος στόχος είναι να διασωθεί ψηφιακά και με κάθε δυνατή λεπτομέρεια η μορφή του μνημείου. Η Δρ Στέλλα Δεμέστιχα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ενάλιας Αρχαιολογίας σημείωσε ότι η αποτύπωση βεβαίως θα σώσει την εικόνα του σκάφους αλλά όχι το ίδιο το μνημείο, αφού ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ θα καταστραφεί σε λίγες μέρες. «Κι ας είναι απτό τεκμήριο του μόχθου και της τέχνης των Κυπρίων ναυτικών και ψαράδων που το ταξίδευαν επί πενήντα χρόνια. Κι ας έχει αποτυπωμένη στο σκαρί του γνώση και εμπειρία αιώνων ναυπηγικής παράδοσης. Απώτερος στόχος του προγράμματος είναι να μπορέσει να ξανακτιστεί ψηφιακά ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

και να ανακατασκευαστεί η βιογραφία του, εμποδίζοντας έτσι την διαγραφή του από την συλλογική μνήμη του τόπου», εξήγησε η Δρ Δεμέστιχα.

Επιλεγμένα χαρακτηριστικά τμήματά του σκάφους θα διατηρηθούν στους χώρους του ΕΡΕΝΑΕ προς μελέτη, ενώ γίνεται προσπάθεια να διατεθούν τα υπόλοιπα για την κατασκευή έργων τέχνης ή άλλων χρηστικών αντικειμένων.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Honor Frost του Ηνωμένου Βασιλείου και τον Δήμο Πόλεως Χρυσοχούς. Την γενική επιστημονική επίβλεψη έχει η Δρ Στέλλα Δεμέστιχα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ενάλιας Αρχαιολογίας και τον συντονισμό της εργασίας πεδίου έχει αναλάβει ο κ. Κωνσταντίνος Νικολάου, ενάλιος αρχαιολόγος (ΜΑ), με τη συμμετοχή φοιτητών του Πανεπιστημίου

Κύπρου. Ο Δρ. Κώστας Δαμιανίδης (αρχιτέκτονας, ειδικός στην παραδοσιακή ναυπηγική) με τους συνεργάτες του έχει αναλάβει μεγάλο τμήμα της τεκμηρίωσης, ενώ το Ινστιτούτο Κύπρου συνεχίζει την σημαντική συμβολή του στο πρόγραμμα με τη συνέχιση της ψηφιακής αποτύπωσης του σκάφους .

Για περισσότερες λεπτομέρειες επισκεφθείτε τους ακόλουθους συνδέσμους:
<https://www.facebook.com/AgiosSpyridonProject>;
<https://ucy.ac.cy/marelab/el/research/traditional-boats#SPYRIDON>.

Τέλος Ανακοίνωσης
